

Mitä Espanjalaiset Ajattelevat?

(Suomennos)

MINÄ saavuin tänne 2,000 kilometrin pituisella automobiilimatkillani läpi Espanjan. Minä halusin nähdä kuinka ihmiset Espanjassa elävät. Minä halusin koettaa kuinka sen kansakunnan valtimo lyö.

Kaukana tupakansavusta ja Madridin kahvilain mässäyksestä sekä yhtä savuisesta ja yltäkylläisestä Cortesista minä puhuttelin, tällä kiertomatkillani, maanomistajia, kaupunkien pormestareita, hallituksen virkailijoita ja talonpoikia, erikoisesti "yunteroja".

"Yuntero" on maanviljelijä jolla on pari muuleja, mutta hyvin vähän maata ja työskentelee hän muuliensa kanssa isojen maatilojen omistajilla palkkaa vastaan.

Tämä maattomien talonpoikain probleemi on juuri se, josta on muodostunut pääasiallinen syy Espanjan asukkaiden kärsimyksille.

Siksipä onkin julkisesti myönnettävä Azanan maareformien tarkoituksena olevan antaa maata "yunteroilta" ja sitten, jos mahdollista, "braceroilta" joilla ei ole muulia eikä maata, vaan ainoastaan kädet.

Barcarrotassa, kyllä Badajoz'in alueella, minä menin sosialistien kokoukseen. Noin 200 naista oli saapunut Casa del Pueblo (Kansanhuoneeseen) kuuntelemaan Marguerita Nelken, joka on parlamentin jäsen, puhetta. Mutta hän oli päättänyt olla Madridissa, eikä saapunutkaan puhumaan, kuten oli luvannut.

Minulta kysyttiin että haluanko tehdä kysymyksiä yleisölle. Minä halusin. Kun minä nousin karkeasti tehdylle puhujalavalle, niin silloin oli huoneessa noin 300 miestä ja naista.

"Miksi te olette sosialisteja?", kysyin.

"Siksi että me kaipaamme vapautta", vastasi eräs nainen. "Ja siksi ettemme halua kuolla nälkään", lisäsi eräs toinen nainen.

"Ettekö te saa syödä kylliksenne?" kysyin minä.

Vastaukseksi tähän kysymykseen purskahti yleisö nauramaan.

Minä ehdotin että ne, jotka saavat syödä lihaa kaksi kertaa viikossa nostavat kätensä ylös. Yhtään kättä ei noussut ylös.

"Kuka syö lihaa kerran viikossa?" kysyin. Yhtään kättä ei noussut ylös vielääkään.

Sitten nousi ylös eräs nainen ja selosti suurimman osan espanjalaisten ruokajärjestelmään kuuluvan juurikasveista keitetyn sopan, mustan kahvin ja leivän, silloin kun sitä heillä on, sekä toisinaan he myös saavat vähän kanutettuja sardineja.

"Eivätkö lapsetkaan saa maitoa?" kysyin.

Useat äidit, joiden käsivarsilla oli pieniä lapsia, osoittivat rintoihinsa. "Kyllä", vastasi eräs äiti, "silloin kun he saavat sitä meistä, vaan ei mistään muualta."

Minä muutin alhetta ja kysyin: "Oletteko te saaneet maata uudelta hallitukselta?"

Joo, kaikille heille oli annettu maata. He ovat nyt sellaisissa toiveissa, että he tulevat tästä edes paremmin toimeen. Mutta heidän täytyy saada jotakin syömistä siksi kunnes seuraava sato valmistuu; he tarvitsevat rahaa voidakseen ostaa karjaa ja siemeniä.

"Meillä on nyt maata, mutta sitä ei ole kyliksi tullaksemme kunnollisesti toimeen", lausui yksi mies. Tälle lausunnolle osoittivat toiset läsnäolleet suosiotaan.

"Kuinka se on selitettävissä", koetin minä naulata, "että Azana, joka on kapitalisti, on antanut teille maata?"

"Hänet pakotettiin tekemään siten. Me pakotimme hänet siihen. Hänen oli pakko tehdä se." Nämä selostukset näyttivät olevan sopuisuudessa kokouksessa läsnäolleiden ajatuksien kanssa.

"Tuleeko teistä kaikista nyt pieniä kapitalisteja?" kysyin edelleen.

Tää kysymys aiheutti paljon naurua. "Me ehkä tulemme jonakin päivänä elämään kuten ihmiset, sensijaan että me nyt elämme kuin eläimet. Jollemme me palkkaa työläisiä, niin meistä ei tule kapitalisteja. Me tulemme edelleenkin lukeutumaan proletareihin."

Tämän jälkeen oli vaikea lopettaa pommitusta. Yleisö oli aloittanut minun ristikuulustelun ja he kaikki halusivat sanoa sanottavansa.

"Entäs ne maanomistajat?"

Tätä kysymystä seurasi entistä pilkallisempaa naurua. "Antaa heidänkin itkeä vähäisen, me olemme saaneet itkeä koko elämämme ajan". tuumaili eräs äiti.

"Mitäs jos oikeistolaiset saavat jälleen vallan käsiinsä ja ottavat maat teiltä pois?"

"Niiden täytyy tappaa meidät ensin", oli vastaus. "Niiden ei sallita enää koskaan päästä hallitusvirastoihin. Ne eivät voi pakottaa meitä kärsimään nälkää pitemmälti."

Äänekkäät ja useita kertoja uusiintuneet yleiset naurun purskahdukset sain vastaukseksi kehoitukseksi että kaikki ne, jotka käyvät kirkossa, nostaisivat kätensä ylös. Yhtään kättä ei noussut ylös. Kenenkään läsnäolleiden lapset eivät liioin käyneet uskonnollisissa kouluissa. Sitäpaitsi kaikki nuoremmat naiset olivat menneet siviiliavioliittoon.

Vain muutamat niistä läsnäoleista henkilöistä, jotka olivat sivuuttaneet 35 ikävuotta, osasivat lukea ja kirjoittaa. Lukuisat sitä nuoremmatkin olivat luku- ja kirjoitustaidottomia. Caceres'in alueella vakuutettiin 61.6 prosenttia asukkaista olevan luku- ja kirjoitustaidottomia.

"Mitä te haluatte nyt?" kysyin.

"Me haluamme lisää maata. Me haluamme kasvattaa terveitä lapsia. Me haluamme muodostaa samanlaisen hallituksen kuin on Venäjälläkin.

"Kuka on teidän johtajanne?" kysyin.

"Largo Caballero. Eläköön Largo."

Tähän mennessä olivat mustat pilvet saapuneet epätasaisten kukkulain päälle ja meidän täytyi lähteä. Saavuimme Sevilleen vasta puoliyön aikana.

Ei kaukana Trojillosta, pysäytin autoni yleiseen kauppakeskustaan, jossa oli Perun valloittajan Francisco Pizarro'n kuvapatsas. Minä pysäytin autoni siinä nimenomaisessa tarkoituksessa, että saan puhutella kyntämässä ollutta "yunteroa".

Viittaamalla kehoitimme hänen tulemaan luoksemme, mutta kuten hyvät espanjalaiset tapavat tehdä, huusi hän meille: "Kohdatkaa minua puolitiessä." Ja niin meidän oli mentävä noin 50 metriä häntä kohden kulvaa hiljan avattua vakoa pitkin.

Me olimme silloin kreivi Torrearsin maatilalla. "Yuntero", Facundo Martin, oli vasta 24-vuotias. Maa ja muullit kuuluivat hänen isälleen.

Hallitus on pakottanut tämän kreivin jakamaan maansa 24 lohkokoon ja vuokrannut ne "yunteroilille". Jokainen vuokraajista oli saanut viljeltäväkseen seitsemän hehtaarin alaa. Se oli lähes, mutta ei kuitenkaan aivan kylliksi helle.

Puolisena Facundolla oli kaksi leipäviipaletta, joiden välissä oli vähän suolattua sianlihaa. Toisinaan hän sanoi syövänsä päivälliseksi vain palan leipää.

Ne "yunterot", jotka ovat saaneet maata, ovat jossakin määrin tyytyväisiä. Heidän asemansa tulee mahdollisesti jossakin määrin parantumaan. Siinä tapauksessa, jos tulee tarpeelliseksi asettaa toinen "yuntero" maalle, niin toiset supistavat jonkun verran viljelyksiään, tehdäkseen hänelle tilaa.

Facundon perheen jäsenet äänestivät viime vaaleissa sosialistien puolesta. Hän ei käy kirkossa enempää kuin hänen isänsä ja äitinsäkään. "Vain rikkaat käyvät kirkossa", sanoi hän.

"Jonakin näinä päivinä täytyy meidän kapitalaisen jättää meidät 'hyvästi', sillä täällä ei hänellä ole mitään tekemistä."

Facundo ei ollut vielä naimisissa. Syy siihen oli se ettei hänellä ollut muuleja.

"Kuka antoi isällesi maan?" kysyin.

"Hallitus", vastasi hän. "Mutta sen vuokra on liian kallis."

Huomioon ottaen parikymmentä edellämäinitunlaista epäkohtaa ja keskusteltuani maakysymyksestä lukuisten maatalousreformista huolehtivien viranomaisten sekä muiden espanjalaisien kanssa, luulen olevani oikeutettu vetämään siitä seuraavan johtopäätöksen:

Vuokraamalla riittämättömän vähän maata miehelle, jolla on kaksi huonosti ruokittua muulia, pahainen aura eikä yhtään varoja, sen kautta ei voida ratkaista Espanjan maatalouskysymystä. Se vaatii kauaskantoisempia ja perusteellisempia uudistuksia.

Mutta jo esitetyt alueelliset toimenpiteet niiden jatkaminen ja toteuttamisesta huolehtiminen sisältävät lupauksen talonpoikain aseman parantamisesta.

He tulevat olemaan kärsivällisiä ja toivorikkaita. He eivät tule läheisessä tulevaisuudessa tekemään vaatimuksia ja he todennäköisesti kieltäytyvät osallistumasta mihinkään vallankumoukselliseen maatalouskysymyksen ratkai-

suun, paitsi jos taantumukselliset oikeistolaiset ovat kylliksi narrimaisia yrittääkseen tehdä mitättömäksi pääministeri Azanasin tämänpäiväisen rajoitetun maatalousreformin.

”Yunterot” tulevat jäämään edelleenkin köyhiksi ja niinollen he tulevat olemaan edelleenkin sosialisteja. He ovat kiitollisia Largo Caballerolle siitä, kun hän pakotti Azanan antamaan heille maata ja ne toivovat Largon hankkivan heille lisää maata.

Mostolesissa, Madridin piirikunnassa, minä vierailin kollektiivisella maatilalla, jossa vallitsi venäläistä kolhoosia muistuttava henki.

Lähellä Novesia, Toledossa, minä puhuttelin toisen kollektiivisen maatilan jäseniä. Ne kaksi tärkeintä henkilöä, joiden kanssa keskustelin

matkallani, olivat Felipe de la Fuente, maatalousreformin johtaja Caceressa, ja George Montojo, joka oli edellisen kanssa samanarvoisessa virassa Badajoz’issa.

De la Fuente sanoi: ”Kollektiivinen maanviljelys on väälttämätöntä.”

Montojolta minä kysyin että kuinka hän tulisi menettelemään, jos heillä olisi ehdoton voima ja valta. ”Minä tulisin kollektivisoimaan”, vastasi hän heti.

Madridissa ei kuitenkaan vielä omata samaa ajatusta. Ja niinkauan kuin Don Manuel Azana ei tunnusta että hänen maareforminsa on vain hätäkeino, tulee Espanja olemaan takapajuinen maa, jossa on alhainen elämäntaso.

RADIO

Kirj. George Blad

*Se kertoo kiellä korun,
soi soittonsa ilmojen taa.
Se laskee leikin ja lorun,
ja ihmismielet valloittaa.*

*Vaikka puinen sill’ on pinta,
ja metallista kykkiluut;
niin rauhatoin on sen rinta,
josta huutaa tuhannet suut.*

*Sielt’ soitot ja laulut sälää,
sen sylissä kannel kaiun saa.
Sieltä salamakin välää,
ett’ vaskisuonet sorajaa.*

*Sen tahti on vallatonta,
kun aukee sen valtava suu.
Lemmestänsä laulaa monta,
joille hymyilee illan kuu.*

*Se kotiin on terve tullut,
siitä lapsetkin nauttia saa.
On sairaan seurana ollut,
joka hermoja huoventaa.*

*Kun se kuiskaa viisaan lailla,
niin viisaimmat nauttia saa.
Jos se vaukkaa järkeä vailla,
niin sille narrit naurahtaa.*

*“Kansan palvelus sen ehto,
ei valhetta väisäva suu.
Sen syli on köyhäin kehto,
kun tietoisuus valveutuu.*

*Merillä ilmoissa toimii,
apua antaa auliimpaa.
Ja tuoreimmat tiedot poimii,
yli ympäri maailmaa.*

*Se viisaan on tekele oma,
suurta työtä se hallitsee.
Sen valta on väisä soma,
jota joukot nyt tarvitsee.*

*Sielt’ suut jo sorretut huhuu,
tää kansa kohta kuulee sen.
Se vallasta köyhäin puhuu,
jotka nousevat hallitseeseen.”*